

De Amsterdamse Burgermonitor 2007

december 2007

Samenvatting van de resultaten

Wat vinden de bijna 750.000 Amsterdammers van hun stad? Voelen ze zich thuis in de stad en hoe beoordelen zij de politiek? De Amsterdamse Burgermonitor probeert onder meer op dit soort vragen een antwoord te geven en biedt jaarlijks zicht op een scala aan onderwerpen. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de politieke betrokkenheid van Amsterdammers, hun binding met de stad, de beeldvorming van de verschillende bevolkingsgroepen en het mediagebruik van de Amsterdammers. Hierbij wordt ingegaan op verschillen tussen groepen Amsterdammers en verschillen tussen stadsdelen. Doordat de Amsterdamse Burgermonitor jaarlijks wordt uitgevoerd kunnen er ook vergelijkingen worden getrokken met voorgaande jaren. Op deze manier wordt een beeld geschetst van de mening van de Amsterdammers over uiteenlopende onderwerpen in de stad en haar bewoners en de veranderingen over de tijd die daarin zijn waar te nemen.

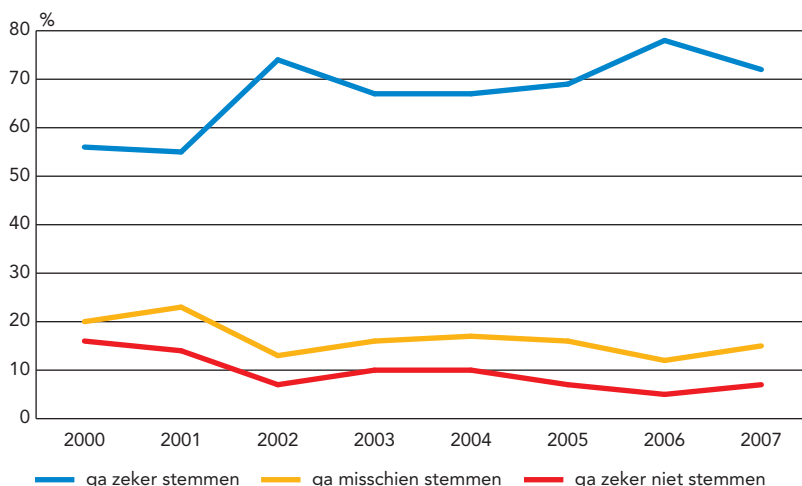
Het is het negende jaar dat de monitor uitkomt. Het onderzoek is een enquête onder 2.723 Amsterdammers van 16 jaar en ouder. De enquêtes zijn afgenomen tussen eind mei en half augustus 2007.

Deze fact sheet geeft een samenvatting van de resultaten van de Amsterdamse Burgermonitor 2007.

Achtereenvolgens komen aan de orde: politieke interesse en participatie, de verbondenheid met de stad, aspecten rond de multiculturele samenleving en informatievoorziening.

Een meer uitgebreide beschrijving van de resultaten van het onderzoek vindt u op de website van de gemeente Amsterdam (www.amsterdam.nl/burgermonitor) en op de website van O+S (www.os.amsterdam.nl).

Animo om te stemmen bij gemeente- en stadsdeelraadsverkiezingen, 2000-2007
(procenten)

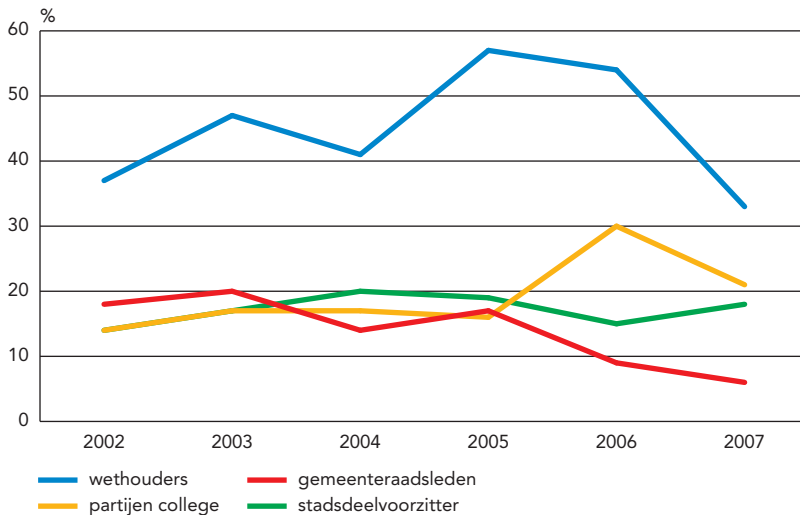
Politieke interesse en participatie

De animo om te gaan stemmen is gedaald in vergelijking met het verkiezingsjaar 2006. Het vertrouwen in het gemeentebestuur is constant: acht van de tien Amsterdammers hebben redelijk tot veel vertrouwen. In vergelijking met 2006 zijn de Amsterdammers minder bekend met de samenstelling van het college, de wethouders en de raadsleden. Ten slotte lijkt de interesse in de stadsdeelpolitiek te dalen.

Minder animo tot stemmen dan in 2006

Gaf in 2006, een verkiezingsjaar, nog 78% van de Amsterdammers aan zeker te zullen gaan

Bekendheid van wethouders, gemeenteraadsleden en partijen van het college, 2002-2007 (procenten)

stemmen als er morgen gemeenteraad- en stadsdeelraadsverkiezingen gehouden zouden worden, in 2007 is dit percentage gedaald naar 72.

Vertrouwen in gemeentebestuur constant

Acht van de tien Amsterdammers (80%) hebben redelijk tot veel vertrouwen in het gemeentebestuur. Dit is vrijwel gelijk aan het vertrouwen in 2006 (79%). Ongeveer één van de tien Amsterdammers (11%) heeft geen vertrouwen in het gemeentebestuur en 9% weet het niet.

Het feit dat een grote meerderheid vertrouwen heeft in het gemeentebestuur betekent niet dat men ook automatisch vindt dat het gemeentebestuur goed functioneert. Negenendertig procent van de Amsterdammers geeft aan dat het gemeentebestuur (zeer) goed functioneert. Ruim een derde van de Amsterdammers (35%) vindt dat het gemeentebestuur niet goed maar ook niet slecht functioneert, en bijna één van de tien Amsterdammers (9%) vindt dat het (zeer) slecht functioneert. De overige 16% weet het niet.

Politiek zelfvertrouwen

Politiek zelfvertrouwen is het idee dat je invloed hebt op de politiek, dat er naar je geluisterd wordt. De mate waarin men politiek zelfvertrouwen heeft, is gemeten door te vragen in hoeverre men het met drie stellingen eens is:

- De politieke partijen zijn alleen geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening.
- Mensen zoals ik hebben wel degelijk invloed op de politiek van het bestuur.
- Raadsleden bekommeren zich niet om mensen zoals ik.

Het politiek zelfvertrouwen van de Amsterdammers vertoont sinds 2000 een stijgende lijn. In 2007 menen ongeveer vier van de tien Amsterdammers (41%) dat gemeenteraadsleden zich om hen bekommeren. Bijna een derde (32%) denkt politieke invloed te hebben en dat politieke partijen geïnteresseerd zijn in hun mening. Hoewel het politiek vertrouwen dus stijgende is, blijft het aandeel Amsterdammers met een hoog politiek zelfvertrouwen beperkt.

Twee van de tien kent samenstelling college

Ruim een jaar na de installatie van het college van burgemeester en wethouders weet ongeveer een vijfde van de Amsterdammers (21%) de PvdA en GroenLinks te noemen als de politieke partijen waaruit het college is samengesteld. In vergelijking met 2006 (30%) is dit aantal gedaald, wat waarschijnlijk te maken heeft met het feit dat 2006 een verkiezingsjaar was.

Amsterdammers minder bekend met wethouders en raadsleden

In 2006 kon ruim de helft van de Amsterdammers (54%) minstens één wethouder bij naam noemen, waarbij wethouder Ahmed Aboutaleb het meest genoemd werd. In 2007 is dit percentage gedaald naar 33%. De bekendheid van wethouders verschilt: de meest genoemde wethouder is Lodewijk Asscher (22%), de minst genoemde Henna Buyne (4%).

Ook het aantal Amsterdammers dat een raadslid bij naam kan noemen is afgenomen, namelijk van 9% in 2006 naar 6% in 2007. In 2005 was dat nog 17%. Het relatief meest genoemde raadslid is Eric van der Burg (2%). De bekendheid van de stadsdeelvoorzitter is groter dan de bekendheid van de gemeenteraadsleden: bijna één van de vijf Amsterdammers (18%) weet de juiste naam te noemen.

Zeven van de tien tevreden met contact bestuurders

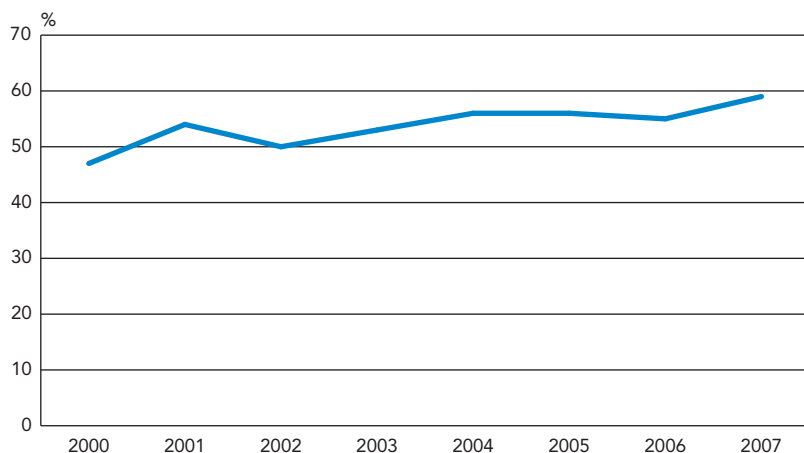
Bijna één van de acht Amsterdammers (13%) heeft de afgelopen 12 maanden contact gehad met iemand uit de lokale politiek. Bij 31% daarvan betrof het een stadsdeelraadslid. Ongeveer een kwart had contact met een wethouder van de centrale stad (25%) of van de stadsdeelraad (24%). Verder had 12% contact met een gemeenteraadslid en 6% met de burgemeester. Het contact met iemand uit de lokale politiek verschilt niet per stadsdeel.

Meerderheid tevreden met contact bestuurders en ambtenaren

Bijna zes van de tien Amsterdammers (59%) hebben contact gehad met een ambtenaar, een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Het is onduidelijk waar deze stijging vandaan komt. Het komt in ieder geval niet door toegenomen e-mail contact: net als voorgaande jaren

heeft 2% contact gehad via e-mail. Het contact met de ambtenaar verliep voornamelijk aan de balie (76%) of telefonisch (11%). Het grootste deel (63%) betreft de aanvraag van documenten als een paspoort of een rijbewijs. Over het contact met ambtenaren is een ruime meerderheid (72%) tevreden. Dit percentage is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Amsterdammers die de afgelopen 12 maanden contact hadden met een ambtenaar, 2000-2007 (procenten)

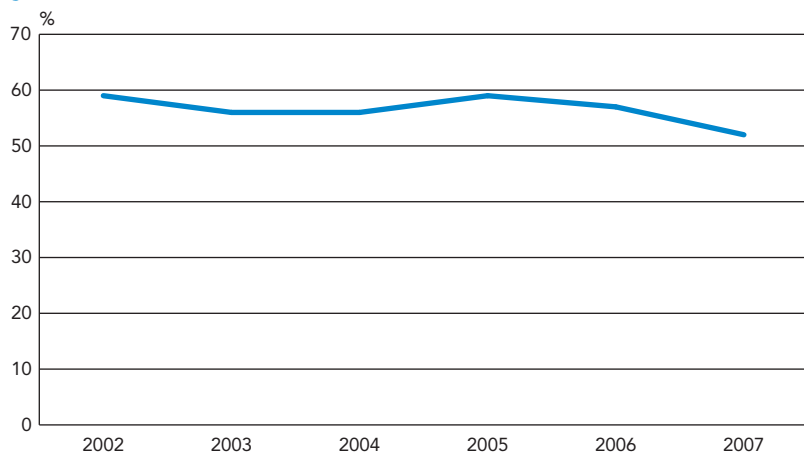
Interesse in stadsdeelpolitiek daalt

Ruim vijf van de tien Amsterdammers (52%) zijn (tamelijk) geïnteresseerd in de stadsdeelpolitiek. De interesse is daarmee gedaald ten opzichte van voorgaande jaren (2006: 57%, 2005: 59%).

Informatienummer "Antwoord" onbekend

Het algemene telefonische informatienummer "Antwoord" van de gemeente Amsterdam is onbekend: ruim acht van de tien Amsterdammers (84%) hebben er nog nooit van gehoord. Elf procent kent het informatienummer, maar heeft er nog geen gebruik van gemaakt. Drie procent van de Amsterdammers heeft er gebruik van gemaakt en een kwart van hen (25%) weet het telefoonnummer van Antwoord (14020).

Interesse in stadsdeelpolitiek, 2002-2007 (percentage een beetje tot zeer geïnteresseerd)

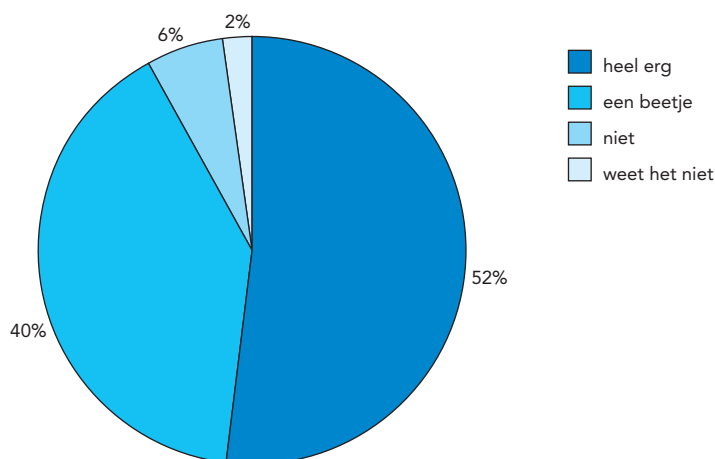
Verbondenheid

De meeste Amsterdammers identificeren zich met de stad en het overgrote deel voelt zich hier thuis. Als men zich hier niet thuis voelt wordt (toenemende) intolerantie het meest als reden gegeven. Huisvesting en criminaliteit staan bovenaan de lijst wat Amsterdammers als eerste zouden aanpakken als ze het voor het zeggen hadden.

Amsterdammer identificeert zich met de stad

Ruim de helft van de Amsterdammers (52%) beschouwt zichzelf heel erg als Amsterdammer. Nog eens 40% beschouwt zich een beetje als Amsterdammer. Zes procent identificeert zich niet met Amsterdam.

In hoeverre beschouwt u zichzelf als een Amsterdammer?, 2007 (procenten)

Acht van de tien voelen zich thuis in Amsterdam

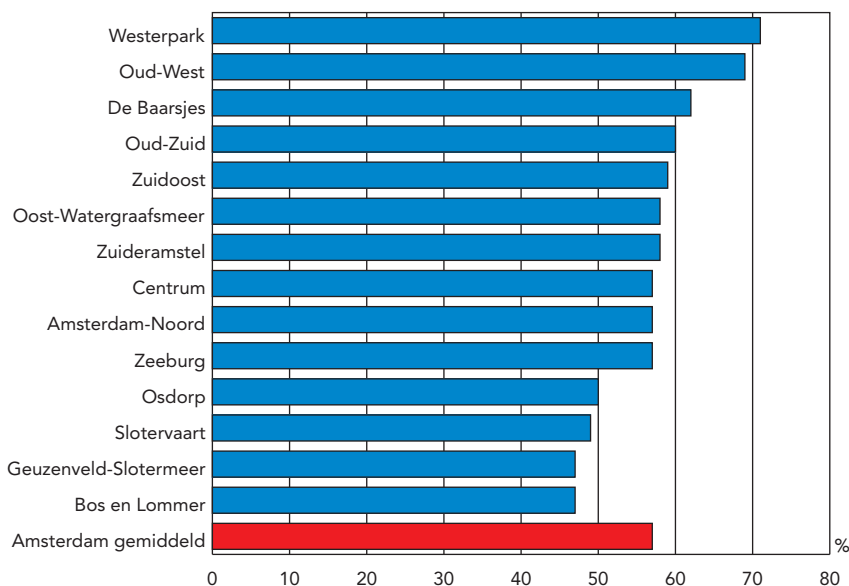
Bijna acht van de tien Amsterdammers (78%) voelen zich thuis in de stad. Ongeveer één op de vijf Amsterdammers geeft aan zich een beetje (17%) of niet (2%) thuis te voelen in Amsterdam. In 2006 voelden minder Amsterdammers zich een beetje (13%) of niet (2%) thuis in de stad.

Veruit de meest genoemde reden waarom men zich niet thuis voelt in Amsterdam is "intolerantie" (40% van diegenen die zich een beetje/niet thuis

voelen). Ook in 2006 was dit met 16% de meest genoemde reden. Het aandeel Amsterdammers voor wie intolerantie een reden is om zich minder thuis te voelen in de stad neemt dus toe.

Ook de verbondenheid met de stad is hoog: bijna negen van de tien Amsterdammers (85%) voelen zich verbonden met de stad. Ongeveer één van de tien (9%) staat er neutraal tegenover en 3% voelt zich niet verbonden met Amsterdam.

Verbondenheid met het eigen stadsdeel, 2007 (procenten)

Meer verbondenheid met stadsdeel in Westerpark en Oud-West

Het merendeel van de Amsterdammers (57%) voelt zich verbonden met het stadsdeel waarin ze wonen. In Westerpark (71%) en Oud-West (69%) voelen meer Amsterdammers dan gemiddeld zich verbonden met het stadsdeel, in Bos en Lommer en Geuzenveld-Slotermeer (47%) minder dan gemiddeld.

Over het algemeen voelen Amsterdammers zich verbonden met hun woonomgeving. Men voelt eenzelfde verbondenheid met de stad als met Nederland in het geheel. De verbondenheid met de stad is hoger dan de verbondenheid met de buurt, die weer hoger is dan de verbondenheid met het stadsdeel. De binding die men ervaart met het stadsdeel is vergelijkbaar met de binding die men ervaart met Europa.

Verbondenheid van Amsterdammers, 2003-2007
(percentage dat zich verbonden/thuis voelt)

	2003	2004	2005	2006	2007
verbonden met stad	83	81	85	84	85
thuis voelen in stad	79	84	81	83	78
verbondenheid met Amsterdammers	–	–	–	66	68
verbonden met stadsdeel	59	55	56	58	57
verbonden met buurt	–	–	76	77	76
thuis voelen in buurt	73	76	72	73	69
verbonden met Nederland	80	79	79	82	82
verbonden met Europa	57	53	56	59	57
verbonden met eigen etnische groep	46	44	51	52	44

De binding met de woonomgeving verschilt tussen groepen Amsterdammers. Autochtone en westerse allochtone Amsterdammers ervaren meer binding dan niet-westerse allochtone Amsterdammers. Zo voelt bijvoorbeeld 90% van de autochtone Amsterdammers zich verbonden met de stad, tegen 75% van de niet-westerse allochtonen.

Voor Amsterdammers van Turkse herkomst ervaren vaak minder binding met hun woonomgeving dan gemiddeld. Zo voelt ongeveer tweederde van hen (66%) zich thuis in de stad, tegen 78% gemiddeld.

Ook opleidingsniveau speelt een rol: hoe hoger men is opgeleid, hoe meer binding met de leefomgeving men ervaart. Bijvoorbeeld: 91% van de hoger opgeleiden voelt zich verbonden met Amsterdam, tegen 76% van de lager opgeleiden.

Verbondenheid met woonomgeving naar herkomstgroepering
(percentage dat zich verbonden/thuis voelt)

	niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen	totaal
verbonden met stad	75	89	90	85
thuis voelen in stad	72	79	81	78
verbonden met stadsdeel	51	55	61	57
verbonden met buurt	65	78	81	76
thuis voelen in buurt	63	69	73	69
gemiddeld	65	74	77	73

Ten slotte is leeftijd van belang voor de ervaren binding met de woonomgeving: vooral jongeren (16-24 jaar) voelen zich minder dan gemiddeld verbonden met hun woonomgeving.

Er zijn ook verschillen tussen de stadsdelen. In Oud-West, Centrum, Oud-Zuid en Westerpark ervaart men relatief veel binding, in Geuzenveld-Slotermeer, Bos en Lommer en Osdorp relatief weinig.

Huisvesting en criminaliteit belangrijkste aandachtspunten

Nieuw in de Burgermonitor is de vraag wat men als eerste in de stad zou willen veranderen als men de burgemeester van Amsterdam zou zijn. Ruim vier van de tien geënquêteerden (42%) heeft deze vraag beantwoord.

Eén op zeven (14%) gaat bij de beantwoording van deze vraag in op een specifiek probleem of idee (bijvoorbeeld: "IJburg insectenvrij maken" of "een éénrichtingsstraat maken van de Pretoriusstraat.")

Ongeveer één op de acht (13%) noemt een onderwerp dat valt onder het kopje huisvesting als datgene wat het eerst aangepakt moet worden. Het gaat hierbij om meer betaalbare

woningen in zowel de huur- als de koopsector. Sommigen noemen specifieke doelgroepen waarvoor woningen gebouwd zouden moeten worden (bijvoorbeeld studenten of ouderen), anderen stellen voor minder te slopen.

Twaalf procent noemt een onderwerp dat te maken heeft met veiligheid en het terugdringen van criminaliteit. Ook de aanpak van de overlast die men ervaart van hangjongeren valt hieronder. De rest van de top vijf bestaat uit integratie (11%), verloedering (9%) en het openbaar vervoer (7%).

In 1998 is door O+S nagenoeg dezelfde vraag voorgelegd. Veruit het belangrijkste onderwerp waar aandacht aan zou moeten worden gegeven was indertijd criminaliteit, op enige afstand gevolgd door parkeerbeleid. Hoewel ook toen huisvesting als onderwerp in de top tien stond lijkt het onderwerp sindsdien belangrijker geworden.

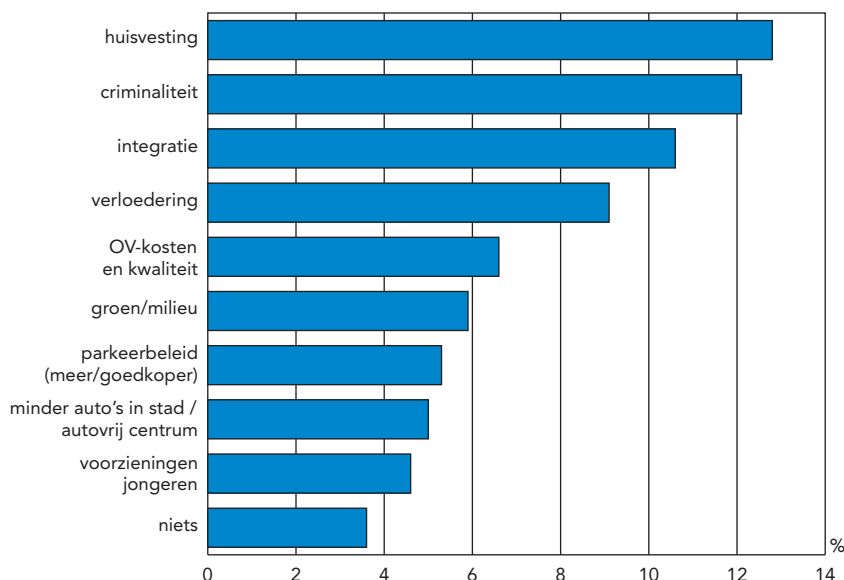
Samenleven

Amsterdammers met verschillende culturele achtergronden ontmoeten elkaar vooral op het werk. In de privésfeer zijn de contacten tussen verschillende culturen beperkt. Het beeld dat mensen van andere bevolkingsgroepen hebben is positiever naarmate mensen meer met elkaar omgaan. Mensen met een Marokkaanse achtergrond hebben het minst positieve imago, wat we ook terug zien in het feit dat deze groep zich het vaakst gediscrimineerd voelt.

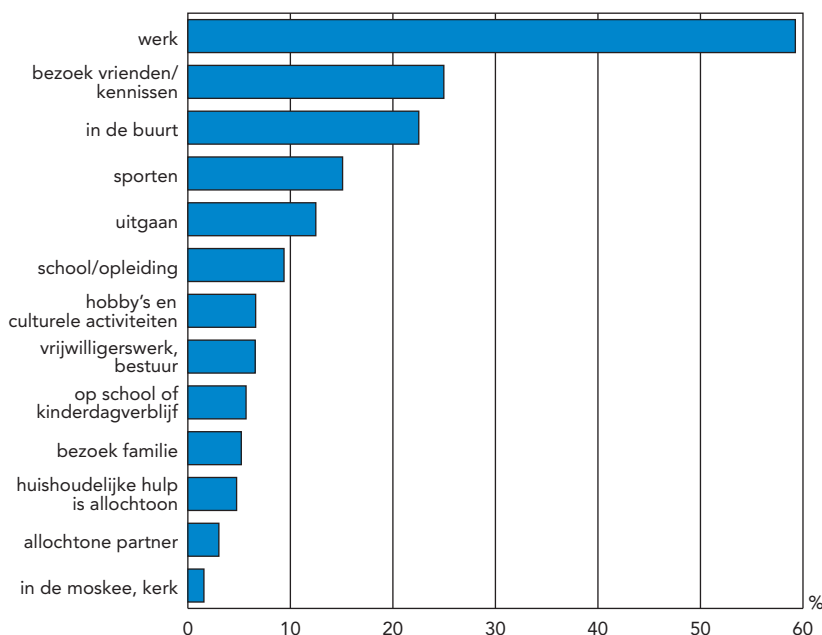
Ontmoeting tussen verschillende culturen vooral op het werk

Ruim zeven van de tien Amsterdammers met een Nederlandse achtergrond werken wel eens samen met allochtonen of ondernemen activiteiten met hen. In 2006 was dit percentage vergelijkbaar (65%). Deze contacten beperken zich voornamelijk tot het professionele leven: voor zeven van de tien autochtone Amsterdammers die wel eens contact hebben met andere groepen, geldt dat dit contact op het werk plaatsvond. Van alle autochtone Amsterdammers had bijna 60% op het werk wel eens contact met mensen met een andere achtergrond. Bijna een kwart van de autochtone Amsterdammers heeft in de buurt contact met allochtonen. De kans dat autochtonen en allochtonen elkaar bij hun vrijetijdsbesteding treffen is veel kleiner: 15% van de autochtone Amsterdammers heeft tijdens het sporten contact met andere groepen, 12% bij het uitgaan.

Als u de burgemeester van Amsterdam zou zijn, wat zou u dan als eerste in de stad willen veranderen? (top 10, 2007 (procenten))

Waar ontmoet men andere etnische groepen, autochtone Amsterdammers (procenten)

In 2006 bleek dat ouderen en laagopgeleiden minder contact hebben met Amsterdammers met een andere achtergrond. Ditzelfde beeld zien we in 2007: van de 65-plussers met een Nederlandse achtergrond gaf de helft aan zelden of nooit om te gaan met mensen van niet-Nederlandse afkomst, ten opzichte van bijna 30% van alle Amsterdammers.

Een vijfde van de Amsterdammers heeft voornamelijk vrienden uit de eigen etnische groep. Niet-westerse allochtonen hebben een meer gemengde vriendengroep dan autochtonen: ruim drie van de tien autochtonen hebben alleen vrienden uit de eigen etnische groep, van de niet-westerse allochtonen is dit maar 8%. Autochtone jongeren hebben vaker een gemengde vriendengroep dan autochtone ouderen. Voor allochtonen speelt opleidingsniveau een rol: met name allochtonen zonder opleiding hebben relatief vaak alleen contact met de eigen etnische groep.

Ruim vier van de tien Amsterdammers denken negatief over Amsterdammers met een Marokkaanse achtergrond

Amsterdammers hebben, evenals in voorgaande jaren, het minst positieve beeld van mensen van Marokkaanse afkomst: 41% heeft een negatief beeld van deze groep, in 2006 was dit 45%. Bijna drie van de tien Amsterdammers hebben een negatief beeld van Antillianen. Over Surinamers en Turken zijn minder Amsterdammers negatief (ongeveer één op de tien). Dit jaar is voor het

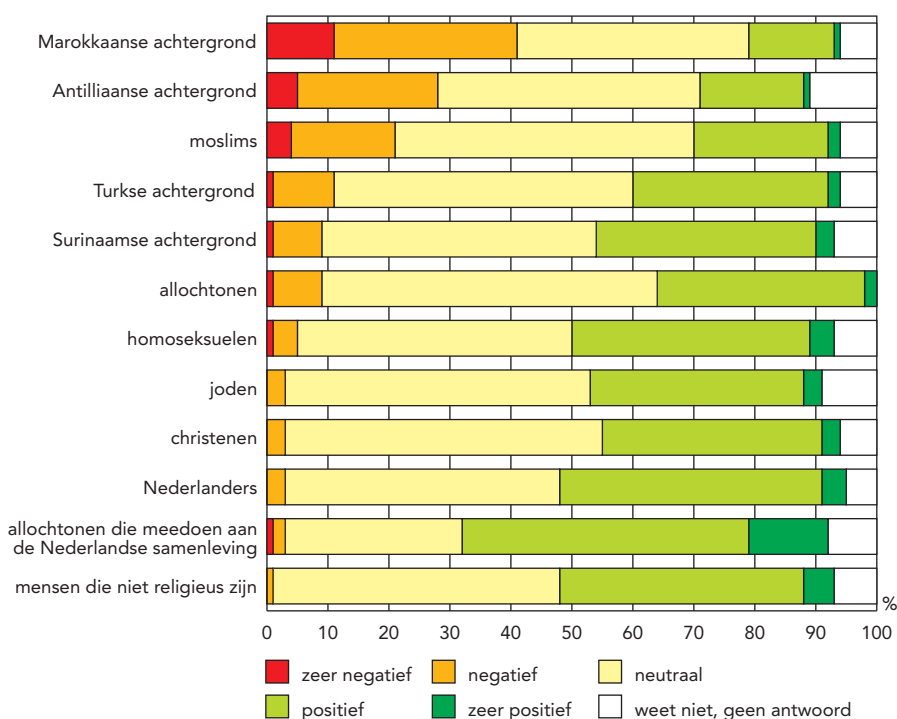
eerst gevraagd naar het beeld van verschillende religieuze stromingen. Over joden, christenen en mensen die niet religieus zijn is vrijwel niemand negatief, terwijl twee van de tien Amsterdammers een negatief beeld van moslims hebben.

Voor alle bevolkingsgroepen, met uitzondering van de Nederlanders, geldt dat mensen die uit de groep afkomstig zijn een positiever beeld hebben over de eigen groep. Onder Amsterdammers met een Marokkaanse achtergrond is het aandeel dat een negatief beeld heeft van de eigen groep met 25% het hoogst, maar wel lager dan in 2006 (30%). Ook mensen met een Turkse achtergrond zijn dit jaar positiever over de eigen groep dan vorig jaar (6% negatief, 14% in 2006). Mensen met een Turkse en Surinaamse achtergrond zijn het minst positief over Nederlanders. Over moslims zijn met name niet-moslims negatief (zo'n 20%), het aandeel dat een negatief beeld heeft van joden is het hoogst onder mensen met een Turkse achtergrond (10%).

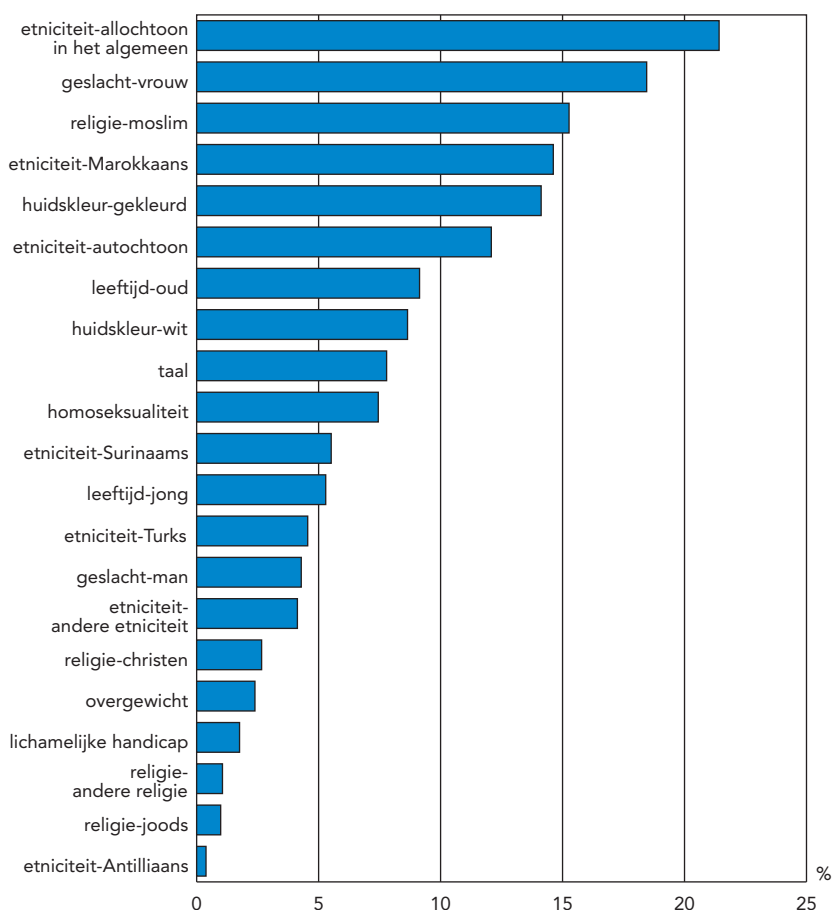
Bijna acht van de tien Amsterdammers denken dat er negatief gedacht wordt over mensen met een Marokkaanse achtergrond

Naast naar het eigen beeld van verschillende groepen, is ook gevraagd naar hoe mensen denken dat er gemiddeld genomen gedacht wordt over verschillende groepen. Amsterdammers blijken veel pessimistischer te zijn over het beeld dat anderen van verschillende groepen hebben dan hun eigen beeld: het aandeel dat denkt dat verschillende groepen een negatief imago hebben is veel groter dan het aandeel dat zelf negatief over één of meerdere groepen denkt. Het eigen oordeel over een groep en het beeld van het oordeel van anderen hangen wel met elkaar samen, maar er is een aanzienlijke groep die zelf positief zegt te zijn over groepen in de samenleving, terwijl ze denken dat er gemiddeld genomen negatief over deze groepen gedacht wordt. Onder jongeren komt dit wat vaker voor: bijna vier van de tien Amsterdammers tussen de 16 en de 24 jaar zijn zelf positief over een of meerdere groepen, terwijl ze denken dat er gemiddeld genomen negatief over deze groepen gedacht wordt, van de 55 plussers is dit ongeveer een kwart. Ook komt dit fenomeen iets meer voor onder middelbaar en hoog opgeleiden dan onder ongeschoolden en laag opgeleiden. Wellicht heeft dit te maken met een grotere geneigdheid tot sociaal wenselijke antwoorden. Mensen die zelf activiteiten met allochtonen ondernemen zijn, evenals in 2006, positiever over allochtonen dan mensen die dit niet doen.

Eigen beeld van andere groepen (procenten)

Reden discriminatie (percentage van de mensen dat zich gediscrimineerd voelt)

Ruim een kwart van de Amsterdammers heeft ervaring met discriminatie

Ruim een kwart van de Amsterdammers voelde zich gedurende de afgelopen twaalf maanden wel eens gediscrimineerd. Dit percentage is vergelijkbaar met 2006 (23%).

Met name een niet-Nederlandse achtergrond is een reden tot discriminatie. Ook sekse (vrouw zijn) en leeftijd worden regelmatig genoemd.

Marokkanen voelen zich het vaakst gediscrimineerd vanwege hun etnische achtergrond (50%). Dit is in overeenstemming met het feit dat dit de groep is met het minst positieve imago. Ook onder Surinamers (33%) en Turken (29%) is dit percentage hoog. Gemiddeld voelde 18% van de allochtonen zich gedurende de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd vanwege de etnische achtergrond.

Allochtone jongeren rapporteren meer discriminatie vanwege hun etnische achtergrond: vier van de tien allochtone jongeren geven aan zich gediscrimineerd te voelen, ten opzichte van 21% gemiddeld. Hoog opgeleide allochtonen ervaren minder discriminatie.

Ongeveer kwart van homoseksuele mannen gediscrimineerd

Bijna een kwart van de homoseksuele Amsterdammers van 16 jaar en ouder voelde zich in de afgelopen 12 maanden wel eens gediscrimineerd op grond van homoseksualiteit.

Een overgrote meerderheid van de Amsterdammers is voor gelijke rechten voor homoseksuele paren (81%) en heeft geen problemen met deze seksuele geaardheid (86%). Drie van de tien Amsterdammers zien liever geen openlijke uitingen van homo- en lesbische seksualiteit. Ouderen zijn hier vaker niet van gediend (55-plus: 40%). Onder Amsterdammers van Turkse of Marokkaanse afkomst ziet de helft liever geen openlijke uitingen van homoseksualiteit. Veel ondervraagden merkten hierbij op dat ze ook niet gediend zijn van uitingen van heteroseksualiteit in het openbaar, maar uit landelijk onderzoek blijkt dat dit toch door minder mensen als aanstootgevend wordt ervaren dan openbare uitingen van homoseksualiteit: 42% van de Nederlanders ziet liever geen openbare uitingen van homoseksualiteit tussen mannen, 31% heeft moeite met uitingen van homoseksualiteit tussen vrouwen en 8% heeft moeite met uitingen van heteroseksualiteit.¹

Amsterdammers van allochtone afkomst, met uitzondering van westerse allochtonen, zijn in het algemeen minder positief over homoseksualiteit dan autochtonen. Met de stelling 'Ik heb geen problemen met homoseksualiteit' is 18% van de Amsterdammers met een Turkse achtergrond en 13% van de Amsterdammers met een Marokkaanse achtergrond het oneens, van de autochtone Amsterdammers is dit 5%. Ruim een kwart van de Amsterdammers met een Turkse achtergrond is het oneens met de stelling dat homoseksuelen gelijke rechten moeten hebben als heteroseksuelen. Onder mensen met een Marokkaanse achtergrond is het aandeel dat het oneens is met deze stelling 17%. Echter, ook onder allochtonen heeft een meerderheid geen problemen met homoseksualiteit en is een meerderheid voor gelijke rechten voor homo- en lesbische paren.

Discriminatie vooral verbaal of gevoel

Discriminatie vanwege de etnische achtergrond of vanwege homoseksualiteit is vooral verbaal van aard (uitgescholden worden op straat) of bestaat uit een gevoel zonder directe aanleiding (beide ruim een kwart van de mensen die zich gediscrimineerd voelen vanwege de etnische

achtergrond). Discriminatie bij het zoeken naar een baan wordt door allochtonen relatief veel genoemd: mensen worden niet uitgenodigd op gesprek of worden niet aangenomen (beide zo'n 20% van de mensen die zich gediscrimineerd voelen vanwege de etnische achtergrond). Discriminatie door uitingen in de media wordt door Marokkanen meer dan gemiddeld genoemd (40% van de groep die zich gediscrimineerd voelt).

Meerderheid onderneemt geen actie

Ruim zes van de tien Amsterdammers die met discriminatie te maken kregen, ondernamen geen actie. Bijna een kwart sprak erover met mensen in hun omgeving en slechts een paar procent maakte melding of diende een klacht in bij de organisatie waar het voorval zich afspeelde, bij het meldpunt discriminatie of bij een andere onafhankelijke instantie. Drie procent deed aangifte bij de politie. Amsterdammers met een Marokkaanse achtergrond geven relatief vaak aan geen actie te hebben ondernomen. Binnen deze groep vinden we nogal veel mensen die zich gediscrimineerd voelden door uitingen in de media, waartegen moeilijker iets te ondernemen valt dan tegen een concreet incident.

Bijna twee van de tien mensen die actie ondernamen zijn tevreden over het resultaat, 29% is een beetje tevreden en ruim een derde niet, de rest weet het niet.

Ruim vier van de tien mensen die naar aanleiding van de discriminatie niets ondernamen, lieten dit na omdat dit volgens hen geen zin heeft. Zestien procent geeft aan dat het incident wel mee viel en 6% deed niets uit angst voor de gevolgen.

Media

Vier van de tien Amsterdammers hebben een krantenabonnement, landelijk was dit 51% in 2006.² Onder de mensen met een abonnement zijn hoog opgeleide autochtonen oververtegenwoordigd, niet-westerse allochtonen lezen vaker gratis kranten als de Spits en de Metro. In voorgaande jaren zagen we een toename van het aantal Amsterdammers met toegang tot internet, in 2007 is er een stabilisatie te zien. Ook de bekendheid van de gemeentelijke website en de websites van de stadsdelen verandert nauwelijks ten opzichte van 2006. Een meerderheid van de Amsterdammers is tevreden over de informatievoorziening van de gemeente. Informatie over het stadsdeel wordt vooral uit

de stadsdeelkrant en bewonersbrieven gehaald. AT5 blijft de best bekeken lokale tv-zender.

Televisie en radio

Nederland 1 favoriet voor nieuws- en actualiteitenprogramma's

Welke informatiebronnen gebruiken Amsterdammers? Als het gaat om nieuws- en actualiteitenprogramma's is Nederland 1 favoriet (74%), gevolgd door Nederland 2 (60%). Nederland 3 wordt door de helft van de Amsterdammers genoemd, AT5 door 48% en RTL4 door 44%. Ten opzichte van 2006 noemen minder mensen Nederland 3 als bron van actualiteitenprogramma's: toen was dat tweede van de Amsterdammers, nu de helft.

Nieuws- en actualiteitenprogramma's van de publieke omroep worden beter bekeken door hoog opgeleide, autochtone Amsterdammers. Jongeren bekijken deze zenders minder. Niet-westerse allochtonen, lager opgeleiden en jongeren kijken vaker naar nieuws- en actualiteitenprogramma's op commerciële zenders. Ook bekijken vrouwen vaker commerciële zenders dan mannen.

Het aandeel Amsterdammers met een schotel schommelt de laatste jaren rond de 15%. Dit zijn voornamelijk mensen met een Marokkaanse en Turkse achtergrond: twee derde van de Amsterdammers met een Turkse achtergrond en driekwart van de Amsterdammers met een Marokkaanse achtergrond heeft een schotel. Van de overige niet-westerse allochtonen is dit 28%.

AT5 door driekwart Amsterdammers bekeken

Naast nieuws- en actualiteitenprogramma's is AT5 ook voor andere programma's populair: driekwart van de Amsterdammers kijkt regelmatig naar deze zender, waarmee het de meest bekeken Amsterdamse zender is (in 2006 was dit 80%). Niet-westerse allochtonen kijken relatief vaak naar AT5, westerse allochtonen kijken minder dan gemiddeld. Bijna een vijfde van de Amsterdammers bekijkt geen lokale tv-zenders.

Kranten

Vier van de tien ondervraagde Amsterdammers hebben een krantenabonnement

Zeven van de tien Amsterdammers lezen wel eens een (niet-gratis) krant, in 2006 was dit percentage vergelijkbaar (67%). Ruim vier van de tien Amsterdammers hebben een abonnement op een

krant. Met name hoog opgeleiden met een hoog inkomen hebben vaak een abonnement, niet-westerse allochtonen hebben beduidend minder vaak een krantenabonnement. Ook leeftijd speelt een rol, het aandeel dat een abonnement heeft neemt toe met leeftijd; van de 55-plussers heeft 58% een abonnement.

Het Parool is de meest populaire krant onder Amsterdammers: 15% van de ondervraagden heeft een abonnement en 18% koopt de krant af en toe los. Voor een abonnement zijn ook de Volkskrant en NRC Handelsblad (beide 12%) populaire kranten, 8% heeft een abonnement op De Telegraaf. Twaalf procent van de Amsterdammers koopt De Telegraaf af en toe los. NRC Handelsblad wordt door 9% wel eens los gekocht, de Volkskrant door 17%. In 2006 werd alleen gevraagd welke dagbladen gelezen werden, ook toen was Het Parool het meest populair, gevolgd door de Volkskrant, De Telegraaf en NRC Handelsblad.

Niet alle kranten zijn even populair onder alle Amsterdammers: het lezerspubliek van NRC Handelsblad en de Volkskrant bestaat vooral uit hoger opgeleiden, NRC Handelsblad wordt bovendien door niet-westerse allochtonen minder gelezen. De Telegraaf is vooral onder laag opgeleiden en ouderen populair. Onder 35- tot 55-jarigen vinden we meer lezers van de Volkskrant en het lezerspubliek van NRC.Next bestaat vooral uit mensen onder de 35 jaar. Het lezerspubliek van Het Parool is gemengd, we zien hier geen duidelijke verschillen naar achtergrondkenmerken.

Spits en Metro vooral populair onder jongeren en allochtonen

Ruim driekwart van de Amsterdammers leest wel eens een gratis krant. Metro is het meest populair (65%) gevolgd door Spits (59%). Ruim een kwart van de Amsterdammers leest De Pers en 17% DAG. Spits en Metro zijn vooral populair onder jongeren: ongeveer acht van de tien 16-24 jarigen

lezen deze kranten. Ook is het aandeel lezers groter onder niet-westerse allochtonen: ruim driekwart van hen leest Spits en Metro. De Pers is met name populair onder middelbaar en hoog opgeleiden, autochtonen lezen deze krant meer dan niet-westerse allochtonen.

Bijna zes van de tien Amsterdammers lezen een huis-aan-huisblad, in 2006 was dit ruim de helft. Drieëntwintig procent ontvangt wel een huis-aan-huisblad maar leest het niet en 13% heeft een nee/nee sticker. Vier procent geeft aan dat het blad ten onrechte niet bezorgd wordt. Huis-aan-huisbladen worden wat meer gelezen door mensen met een laag opleidingsniveau, ouderen en niet-westerse allochtonen.

De Echo en het Amsterdams Stadsblad zijn de meest populaire huis-aan-huisbladen: bijna driekwart van de ondervraagden die een huis-aan-huisblad lezen, leest de Echo en 66% leest het Stadsblad. In 2006 waren deze percentages vergelijkbaar: toen las 77% de Echo en 70% het Amsterdams Stadsblad. Wijk- of buurtkranten en stadsdeelkranten worden door veel minder mensen gelezen (rond de 14%).

Internet

Toegang tot internet stabiliseert

De opkomst van internet heeft zich het laatste jaar gestabiliseerd: in 2006 had 84% thuis of op het werk toegang tot internet, in 2007 is dit 85%. Ook het aandeel Amsterdammers dat thuis toegang heeft tot internet stabiliseert: in 2000 had 37% thuis internet, in 2006 78% en dit jaar 81%. Veertien procent van de Amsterdammers heeft noch thuis noch op het werk toegang tot internet. Onder laag opgeleiden en ouderen is het aandeel dat toegang heeft tot internet wat kleiner, al nam ook onder ouderen het aandeel Amsterdammers met toegang tot internet de laatste jaren toe. Met name mensen zonder of met een lage opleiding blijven achter: van de ongeschoolden heeft

Toegang tot internet thuis naar leeftijdsgroepen, 2000-2007 (procenten)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
16-24 jaar	48	67	65	67	67	77	78	89
25-34 jaar	45	72	75	77	79	81	88	90
35-44 jaar	45	65	71	76	80	84	88	87
45-54 jaar	39	63	68	75	79	77	83	85
55-64 jaar	26	42	53	56	61	67	74	78
65 jaar en ouder	10	19	17	26	37	36	47	45
Amsterdam gemiddeld	37	58	62	66	70	73	78	81

ruim de helft toegang tot internet, van de laag opgeleiden tweederde en van de hoog opgeleiden 96%. Dit beeld is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2006.

Bijna de helft van de Amsterdammers kent Amsterdam.nl

Zevenenveertig procent van de Amsterdammers weet het adres van de gemeentelijke website correct te noemen. Dit is vergelijkbaar met 2006. Jongeren en ouderen zijn minder goed bekend met het adres van de site, tevens neemt de bekendheid toe met het opleidingsniveau. Amsterdammers met een Turkse en Marokkaanse achtergrond weten minder vaak het correcte adres te noemen. Ongeveer een derde van de Amsterdammers heeft Amsterdam.nl wel eens bezocht (36%), in 2006 was dit percentage vergelijkbaar.

Bijna vier van de tien Amsterdammers kennen de website van het stadsdeel, ruim acht van de tien mensen die de site kennen, maken er wel eens gebruik van. Dit is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2006: toen kende 35% de site en werd hij door 83% wel eens gebruikt. Amsterdammers van 25 tot en met 44 jaar zijn het best bekend met de website van het stadsdeel: de helft van hen heeft van de site gehoord. Jongeren onder de 25 en volwassenen boven de 44 zijn minder bekend met de site. Van de 65-plussers kent 17% de site van het stadsdeel. Ook opleidingsniveau speelt een rol: hoe hoger de opleiding, hoe groter het aandeel dat bekend is met de website van het stadsdeel.

Zowel de site van de gemeente als de site van het stadsdeel worden door een ruime meerderheid van de bezoekers informatief gevonden. De bekendheid van de website is in alle stadsdelen ongeveer vergelijkbaar. In stadsdeel Centrum is het aandeel inwoners dat de site kent met 26% relatief laag. In een aantal stadsdelen steeg de bekendheid van de website van 2006 op 2007, deze stijging is het sterkst in Oost-Watergraafsmeer, Oud-West, Geuzenveld-Slotermeer en Zuidoost.

Behoefte aan digitale dienstverlening vooral onder hoog opgeleide, werkende Amsterdammers

Ruim de helft van de Amsterdammers zou graag via internet gemeentelijke diensten willen

regelen. Dit percentage is niet veranderd ten opzichte van 2006. Met name hoger opgeleide Amsterdammers met een Nederlandse achtergrond van 25 tot en met 54 jaar hebben hier behoefte aan. In deze groep vinden we relatief veel mensen die werken en mensen met toegang tot internet, wat de grotere behoefte verklaart.

Informatie over de gemeente

AT5 meest gebruikte bron voor gemeentelijke informatie

AT5 is de meest gebruikte bron voor gemeentelijke informatie: 65% van de Amsterdammers vindt hier informatie over de gemeente. Op afstand volgen Het Parool, het Amsterdams Stadsblad, de Echo en de Spits en de Metro: deze bronnen worden elk door ongeveer twee van de tien Amsterdammers gebruikt. In de periode van 2000 tot 2006 zagen we dat internet steeds belangrijker werd als informatiebron: zowel internet in het algemeen als de gemeentelijke website werden steeds meer gebruikt. In 2007 stabiliseert dit beeld zich.

Informatie over het stadsdeel vooral uit de stadsdeelkrant en bewonersbrieven

Eerder zagen we dat bijna vier van de tien Amsterdammers de website van het stadsdeel kennen. De meeste Amsterdammers halen informatie over het stadsdeel uit een stadsdeelkrant (70%) en bewonersbrieven (33%), 20% gebruikt de website van het stadsdeel als informatiebron en 13% een advertentie in het Amsterdams Stadsblad. Nieuwsbrieven worden minder gebruikt (4%), alleen een deel van de bewoners van De Baarsjes (26%) en Centrum (18%) maken gebruik van deze bron. Bewoners van De Baarsjes en Oud-Zuid noemen bewonersbrieven nauwelijks als informatiebron. De website van het stadsdeel wordt het meest gebruikt door bewoners van De Baarsjes, Oud-West, Oost-Watergraafsmeer en Centrum.

Niet alle Amsterdammers gebruiken dezelfde bronnen: niet-westerse allochtonen maken minder gebruik van stadsdeelkranten en folders en nieuwsbrieven en meer van advertenties in het Amsterdams Stadsblad. De stadsdeelkranten worden door ouderen meer genoemd, zij maken minder gebruik van de websites van de stadsdelen. Mensen in de hoogste opleidingscategorie maken eveneens minder gebruik van de websites.

Noten

- 1 Sociaal en Cultureel Planbureau. *Gewoon doen; Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland*. Den Haag, september 2006.
- 2 CBS, 2006.

Colofon

Gemeente Amsterdam
Dienst Onderzoek en Statistiek

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 527 9527
Fax 020 527 9595
algemeen@os.amsterdam.nl
www.os.amsterdam.nl

Auteurs:
dr. Clemens Wenneker
drs. Lara ten Broeke
drs. Jeroen Slot
dr. Willem Bosveld